

04.03.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**4 Mart 2021
Perşembe**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

4 Mart 2021 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARI

— Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar (Karar Sayısı: 3585)

YÖNETMELİKLER

- Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 3586)
- Gençlik ve Spor Bakanlığının Ulusal ve Uluslararası Sportif Faaliyetlerine İlişkin Mal ve Hizmet Alımları İhale Yönetmeliği
- Ülkemizde Yapılacak Uluslararası Gençlik ve Spor Organizasyonlarına İlişkin Özel Hesap Yönetmeliği
- Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi Teşkilat Yapısı ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Resmî İlân ve Reklâmlar ile Bunları Yayınlayacak Süreli Yayınlar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Beykent Üniversitesi Hayat Boyu Öğrenme Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Beykent Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Beykent Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Beykent Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Beykent Üniversitesi Uzaktan Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

— Dış Ticaret Sermaye Şirketlerine İlişkin Karar

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 28/1/2021 Tarihli ve 2018/12600 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 28/1/2021 Tarihli ve 2018/33546 Başvuru Numaralı Kararı

Gıda fiyatları, yıllık enflasyonu 19 ayın zirvesine taşıdı

Şubatta aylık enflasyon yüzde 0,91 ile beklentileri aşarken, yıllık enflasyon yüzde 15,61 ile Temmuz 2019'dan bu yana görülen en yüksek seviyeye çıktı. Gıda fiyatları enflasyona tek başına 5 puanlık etki yaptı. Üretici enflasyonu ise yüzde 27,09 ile Mayıs 2019'dan bu yana en yüksek düzeyde.

Tüketici enflasyonu şubatta gıda fiyatlarının etkisiyle yüzde 0,91 ile yüzde 0,71 olan beklentilerin üzerinde arttı. Yıllık enflasyon ise ocak ayındaki yüzde 14,97'den yüzde 15,61'e yükseldi. Bu yıllık enflasyonda Temmuz 2019'dan beri görülen en yüksek seviye.

Üretici enflasyonu ise aylık yüzde 1,22 arttı ve yıllık üretici enflasyonu yüzde 27,09'a çıktı. Üretici enflasyonunda da Mayıs 2019'dan bu yana en yüksek seviyeye çıkılmış oldu.

Çekirdek enflasyon verisi manşet tüketici enflasyonundan daha hızlı arttı. Merkez Bankası'nın para politikası için takip ettiği B çekirdek enflasyonu yüzde 16'dan yüzde 16,92'ye, C çekirdek enflasyonu ise yüzde 15,5'ten yüzde 15,61'e yükseldi. Analistler enflasyondaki artışın Merkez Bankası'nı yeni bir adım atmaya yönltebileceği görüşünde. 18 Mart'taki toplantıda 100 baz puana varan faiz artışı beklentileri yoğunlaştı. Analistlerin nisanda tepe noktası beklentileri de yüzde 16-16,5 seviyelerine çıkarıldı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre gıda fiyatları şubatta aylık yüzde 2,57 artarken manşet tüketici enflasyonuna etkisi 0,67 puan oldu. Taze sebze ve meyvede aylık enflasyon yüzde 5,21, işlenmemiş gıdada ise yüzde 1,64 oldu. İşlenmiş gıdada da yüzde 2,27 aylık enflasyon oluştu. Şubatin zam şampiyonu da gıdadan çıktı. Şubatta ocak ayına göre kabak yüzde 19,92, salatalık yüzde 19,47, patlıcan yüzde 16,06 zamlandı. Sera ürünlerinde bu artış yaşanırken limon yüzde 15,06, mandalina yüzde 13,97 fiyat artışıyla dikkat çekti. Kaşar peynirinde yüzde 10, tavuk etinde yüzde 6,8, tereyağında yüzde 6,59, sütte yüzde 5,17, beyaz peynirde yüzde 4,99 artışlar yaşandı. Gıda fiyatlarında bu yüksek fiyat artışları da manşet enflasyonda beklentilerin aşılmasına neden oldu.

Normalleşme giyim ve ayakkabıyı etkileyecek

Giyim ve ayakkabı grubunda pandemi etkisiyle düşen talep fiyatları baskılamaya devam etti. Şubatta giyim ve ayakkabı grubunda şubatta enflasyon yüzde 0,93 geriledi ve bu manşet enflasyonu 0,05 puan düşürdü. Ancak hem yeni normalleşme adımları hem de ilkbahar sezonu ürünlerinin raflara çıkacak olması martta giyim ve ayakkabı grubunda enflasyon artışı beklentilerini güçlendiriyor. Konutta kira ve doğalgaza yapılan yüzde 1'lik devam zammı konut grubunda yüzde 0,6 aylık artış ve manşet enflasyona 0.09 puanlık katkı getirdi. Ev eşyası küçük de olsa her ay fiyat artışlarını sürdürüyor. Şubatta da yüzde 0,32'lik artış ve manşet enflasyona 0.03 puanlık etki var.

İlaç fiyatları yüzde 6,09 arttı

Sağlık grubunda ilaç fiyatlarında her yıl yapılan yenileme ile gelen yüzde 6,09'luk zam etkili oldu. Sağlık grubu enflasyonu yüzde 3 arttı ve manşet enflasyonu 0.1 puan etkiledi. Ulaştırma grubunda otomobil ve benzin fiyatlarında anlamlı yükselişler yaşanmasa da tamirat ve yüzde 3,79'luk köprü zamları etkili oldu.

Eğlence ve kültür grubunda Türk Lirası'ndaki güçlenme fiyatlara yansdı ve ithal yoğunluklu bilgisayar, tablet, evcil hayvan mamaları gibi ürünlerin fiyatlarında düşüş yaşandı. Bu da eğlence ve kültür grubunda yüzde 0,98'lik düşüş getirdi. Lokanta ve otellerdeki yüzde 1,32'lik artışta da döner, pizza, burger gibi paket servisli gıda fiyatlarındaki zamlar etkili oldu. Yeni normalleşme dönemiyle beraber martta da yükselişler bekleniyor. Altın fiyatlarındaki yüzde 5,93'lük gerileme çeşitli mal ve hizmetler grubunda aylık enflasyonun yüzde 2,32 gerilemesine ve bunun da manşet enflasyonu 0,11 puan düşürmesini sağladı.

ENAGrup: Enflasyon şubatta yüzde 1,84 arttı

Enflasyon Araştırma Grubu, yaptığı açıklamada şubatta günlük fiyat değişimlerinden elde edilen ENAGrup Fiyat Endeksi'nin aylık bazda yüzde 1,84 arttığını belirtti. Açıklamada, "TÜİK alt grupları gösterge olarak alındığında en çok aylık düşüş yüzde

6.19 ile Haberleşme en fazla yükseliş ise yüzde 12,86 ile Eğlence ve Kültür kaleminde gerçekleşmiştir” denildi.

Merkez Bankası üzerinde baskı arttı

Tera Yatırım Ekonomisti Enver Erkan TL’nin bir değer kazanımı sürecinde olursa da, hem iç faktörler hem de emtia fiyatlarındaki artışın getirdiği küresel baskıdan dolayı enflasyonun artmaya devam ettiğini belirterek “18 Mart’ta bir proaktif adım gelme olasılığı var. Enflasyondan ve global faizlerden gelen baskı, bir ay önceki PPK’ya göre daha fazla ağırlık kazandı. Bir faiz artışı daha olursa, bu büyük ihtimalle son faiz artışı olacaktır” dedi.

Dinamik Menkul Değerler’in notunda, TCMB'nin enflasyon beklentilerini düşürmek için harekete geçebileceğini belirtilerek “TCMB'nin önümüzdeki toplantıda politika faizi olan yüzde 17,0 üzerinde bir artış yapması durumunda yüzde 12,0 düzeyindeki yıl sonu tahminimizi revize etme ihtiyacı duymayız ancak aksi takdirde mevcut tahminimizi yukarı çekmemiz gerekecek” denildi. İfo Yatırım “TCMB'nin 18 Mart'ta Şubat'ta Para Politikası Kurulu toplantısında en önemli gündem maddesi jeopolitik riskler ve siyasi konular birlikte coronavirüs salgını ve buna ilişkin oluşan ekonomi adımları olacaktır. 18 Mart'ta gerçekleşecek PPK toplantısında faiz artırımını öngörmüyoruz” dedi.

Pancar ve şeker üretiminde tüm zamanların rekoru kırıldı

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, 2002 yılında 1,6 milyon ton şeker üretilirken, 2020-2021 pazarlama yılında yüzde 94 artışla yaklaşık 3,1 milyon ton şeker üretildiğini belirterek "Böylelikle pancar ve şeker üretiminde tüm zamanların rekoru kırılmıştır." ifadesini kullandı.

Pancar ve şeker üretimine ilişkin bilgi açıklama yapan Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, 2002 yılında 16,5 milyon ton olan pancar üretiminin 2020-2021 pazarlama yılında yaklaşık yüzde 39 artış ile 23 milyon tona ulaştığını bildirdi.

Pancarın ülkede en fazla üretimi yapılan bitkisel ürün olduğunu kaydeden Pakdemirli, dekar başına pancar veriminin se 2002 yılı öncesinde 3,5 ton seviyelerinde iken 2020-2021 pazarlama yılında yüzde 96 artışla 6,85 ton olarak kayda geçtiğini aktardı.

2002 yılında 1,6 milyon ton şeker üretilirken, 2020-2021 pazarlama yılında yüzde 94 artışla yaklaşık 3,1 milyon ton şeker üretildiğine dikkat çeken Pakdemirli, "Böylelikle pancar ve şeker üretiminde tüm zamanların rekoru kırılmıştır." ifadesini kullandı.

"2002'den beri ithalat yapılmadı"

Özel şeker fabrikalarının tamamında üretim yapıldığını ve üretimlerinin bu dönem bir önceki yıla göre yüzde 24 arttığını vurgulayan Pakdemirli, şunları kaydetti: "Ayrıca 2021 yılında doğrudan veya dolaylı 150 milyon dolar değerinde 470 bin ton şeker ihracatı gerçekleştirilecektir. 2002 yılından itibaren yurt içi tüketime yönelik ithalat yapılmamıştır ve yurt içi şekerin tamamı yerli ve milli pancar şekerı üretimıyle karşılanmaktadır. Diğer yandan 2002 yılı öncesinde yurt içine 460 bin ton olarak satılan nişasta bazlı şeker (NBŞ) kotası, yapılan düzenlemeyle 67 bin tona düşürülmüştür."

Şubatta en çok dolmalık biberin fiyatı arttı

Tüketici fiyatları bazında şubatta en yüksek fiyat artışı yüzde 26,96 ile dolmalık biberde yaşanırken en çok ucuzlayan ürün, yüzde 19,04 ile evcil hayvanlar için gıda harcamalarında oldu.

Şubatta fiyatı en fazla artan ürün dolmalık biber, en çok düşen ise evcil hayvanlar için gıda harcamaları oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, geçen ay dolmalık biberdeki fiyat artışını yüzde 19,92 ile kabak, yüzde 19,47 ile salatalık izledi.

Şubatta fiyatı en çok artış gösteren diğer ürünler arasında yüzde 16,06 ile patlıcan, yüzde 15,06 ile limon, yüzde 13,97 ile mandalina yer aldı.

Geçen ay en fazla fiyat düşüşü ise yüzde 19,04 ile evcil hayvanlar için gıda harcamalarında oldu. Bunu yüzde 14,11 ile karnabahar, yüzde 10,42 ile ıspanak, yüzde 9,22 ile kolonya, yüzde 8,93 ile yumurta takip etti.

14. Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Zirvesi yarın çevrim içi yapılacak

Ekonomik İşbirliği Teşkilatının 14'üncü zirvesi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında yarın çevrim içi gerçekleştirilecek.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'ndan yapılan açıklamada, zirveye üye ülkelerin devlet/hükümet başkanları, gözlemci ülke sıfatıyla KKTC Cumhurbaşkanı ve Türk Konseyi ile Enerji Şartı'nın genel sekreterlerinin iştirak edeceği belirtildi.

Açıklamada, şunlar kaydedildi:

"COVID-19 Sonrası Dönemde Bölgesel Ekonomik İşbirliği temasıyla düzenlenecek zirvede, küresel üretim merkezleri arasında köprü görevi gören, tedarik zincirlerinin kavşak noktalarından birinde bulunan coğrafyamızdaki en köklü ekonomik iş birliği kuruluşlarından Ekonomik İşbirliği Teşkilatının etkinliğinin artırılmasına dair görüş alışverişinde bulunulacaktır.

Salgınla mücadelede ve salgın sonrası dönemde teşkilat bünyesinde atılabilecek adımların eş güdümü ile ileriye yönelik ekonomik iş birliği mekanizmalarının güçlendirilmesi konularının da zirve sırasında ele alınması öngörülmektedir."

Takipte borcu olanlara Ziraat Bankası'ndan yeni ödeme imkânı

Ziraat Bankası, pandemi döneminde uygun koşullarla hem bireysel hem de kurumsal müşterileri için uygulamaya aldığı kredi paketlerine ilave olarak şimdi de takipte borcu bulunan müşterilerine yeni bir ödeme imkânı sağlıyor.

Bu imkan ile takip hesaplarında borcu bulunan kurumsal, tarımsal ve bireysel müşterilerinin, vadesinde ve/veya ödenmesi gereken tarihte ödeyemeyerek 31.12.2020 tarihi itibarıyla takip hesaplarına intikal etmiş kredilerine ödeme kolaylığı sunuluyor.

Temerrüt faizi dahil takip borcu 1 milyon TL'yi geçmemek üzere; bireysel, tarımsal ve kurumsal müşteriler için takibe intikal bakiyesi, aşağıda belirlenmiş tutarlar içerisinde kalan müşteriler, takipteki borçlarını tek seferde ödemek kaydıyla bu imkandan yararlanabileceklerdir.

Bu imkandan yararlanmak isteyen müşterilerden, borçlarının takibe intikal ettiği tarihten sonraki dönem için temerrüt veya başka ad **altında** herhangi bir faiz tahsil edilmeyecektir. Diğer bir ifade ile Ziraat Bankası müşterileri, takip hesaplarına aktarıldığı tarihteki bakiyelerini tek seferde ödedikleri takdirde, takip tarihinden borcun kapandığı tarihe kadar işlemiş olan faizi ödemek durumunda kalmayacaklardır.

Uygulama, 8 Mart 2021 - 30 Haziran 2021 tarihleri arasında geçerli olacaktır.

Takip hesaplarına intikal bakiyesine ilişkin sınırlar; bireysel kredi müşterileri için 100 Bin TL, tarımsal kredi müşterileri için 500 Bin TL ve diğer kurumsal kredi müşterileri için ise 500 Bin TL olarak belirlenmiştir.

Enflasyon, şubatta beklenenden hızlı arttı

Enflasyon şubat ayında beklentilerin üzerinde arttı ve 1,5 yılın zirvesini gördü. TÜİK verilerine göre; TÜFE aylık bazda yüzde 0,91 artarken, yıllık enflasyon yüzde 15,61'e çıktı. Üretici fiyatlarında ise yıllık yüzde 27 artış dikkat çekti.

Enflasyonda yükseliş eğilimi devam ediyor. Nisan veya Mayıs ayı gibi zirve yapması beklenen yıllık TÜFE, şubat ayında beklenenden daha hızlı arttı ve 1,5 yılın zirvesini gördü.

Tüketici fiyatları, şubat ayında aylık yüzde 0,91 artış gösterdi. Bir önceki ay yüzde 14,97 olan yıllık enflasyon yüzde 15,61'e yükseldi. Böylece yıllık enflasyonda Temmuz 2019'dan bu yana en yüksek seviye görüldü.

Piyanın şubat ayı tahminleri aylık yüzde 0,75 ve yıllık 15,45 artış olacağı yönündeydi.

Merkez Bankası 'nın 2021 sonu için %9.4 enflasyon tahminini bulunurken, piyasada beklenti enflasyonun %16 etrafında Nisan ayında tepe yaptıktan sonra yılı %11 civarında tamamlayacağı yönünde.

Ana harcama gruplarına göre TÜFE ve değişim oranları (%), Şubat 2021

Ana harcama grupları	Harcama grubu ağırlıkları	Değişim oranı (%)				Endeks
		Bir önceki aya göre	Bir önceki yılın Aralık ayına göre	Bir önceki yılın aynı ayına göre	On iki aylık ortalamalara göre	
TÜFE	100,00	0,91	2,60	15,61	12,81	517,96
Gıda ve alkolsüz içecekler	25,94	2,57	5,12	18,40	15,29	639,20
Alkollü içecekler ve tütün	4,88	0,13	0,81	2,87	10,55	879,35
Giyim ve ayakkabı	5,87	-0,93	-5,26	6,31	5,44	250,63
Konut	15,36	0,60	3,64	11,69	11,85	553,60
Ev eşyası	8,64	0,32	3,23	23,74	12,83	454,58
Sağlık	3,25	3,00	7,38	18,11	15,03	324,71
Ulaştırma	15,49	0,48	1,61	22,47	13,84	523,15
Haberleşme	4,64	0,56	0,88	7,15	5,07	162,55
Eğlence ve kültür	3,01	-0,98	0,24	8,72	7,54	319,48
Eğitim	2,28	0,86	0,83	6,13	9,12	440,77
Lokanta ve oteller	5,91	1,32	2,89	13,44	12,06	758,58
Çeşitli mal ve hizmetler	4,73	-2,32	-0,42	20,61	23,61	735,14

TÜİK verilerine göre; TÜFE'de (2003=100) 2021 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre yüzde 0,91, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 2,60, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 15,61 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 12,81 artış gerçekleşti.

En yüksek fiyat artışı ev eşyasında

Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, yüzde 6,13 ile eğitim, yüzde 6,31 ile giyim ve ayakkabı ve yüzde 7,15 ile haberleşme oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, **yüzde 23,74 ile ev eşyası, yüzde 22,47 ile ulaştırma ve yüzde 20,61 ile çeşitli mal ve hizmetler** oldu.

Ana harcama grupları itibarıyla 2021 yılı Şubat ayında düşüş gösteren diğer ana gruplar yüzde 0,98 ile eğlence ve kültür ve yüzde 0,93 ile giyim ve ayakkabı oldu. Buna karşılık, ana harcama grupları itibarıyla 2021 yılı Şubat ayında artışın yüksek olduğu gruplar ise sırasıyla, **yüzde 3,00 ile sağlık, yüzde 2,57 ile gıda ve alkolsüz içecekler ve yüzde 1,32 ile lokanta ve oteller** oldu.

Çekirdek enflasyon yüzde 16,21

Çekirdek enflasyondaki (C-Endeksi) yıllık artış yüzde 16,21 oldu. Özel kapsamlı TÜFE göstergesi (B) yıllık yüzde 16,92, aylık yüzde 0,79 arttı. İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'de 2021 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre yüzde 0,79, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 2,44, bir

önceki yılın aynı ayına göre yüzde 16,92 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 12,75 artış gerçekleşti.

Üretici fiyatlarında yıllık artış yüzde 27

Yurt içi üretici fiyatlarında da hızlı artış dikkat çekti. Yİ-ÜFE (2003=100) 2021 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre yüzde 1,22, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 3,92, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 27,09 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 15,14 artış gösterdi

İmalat yıllık yüzde 29,57 arttı

Sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taşocakçılığında yüzde 17,32, imalatta yüzde 29,57, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında yüzde 0,68, su temininde yüzde 27,31 artış olarak gerçekleşti.

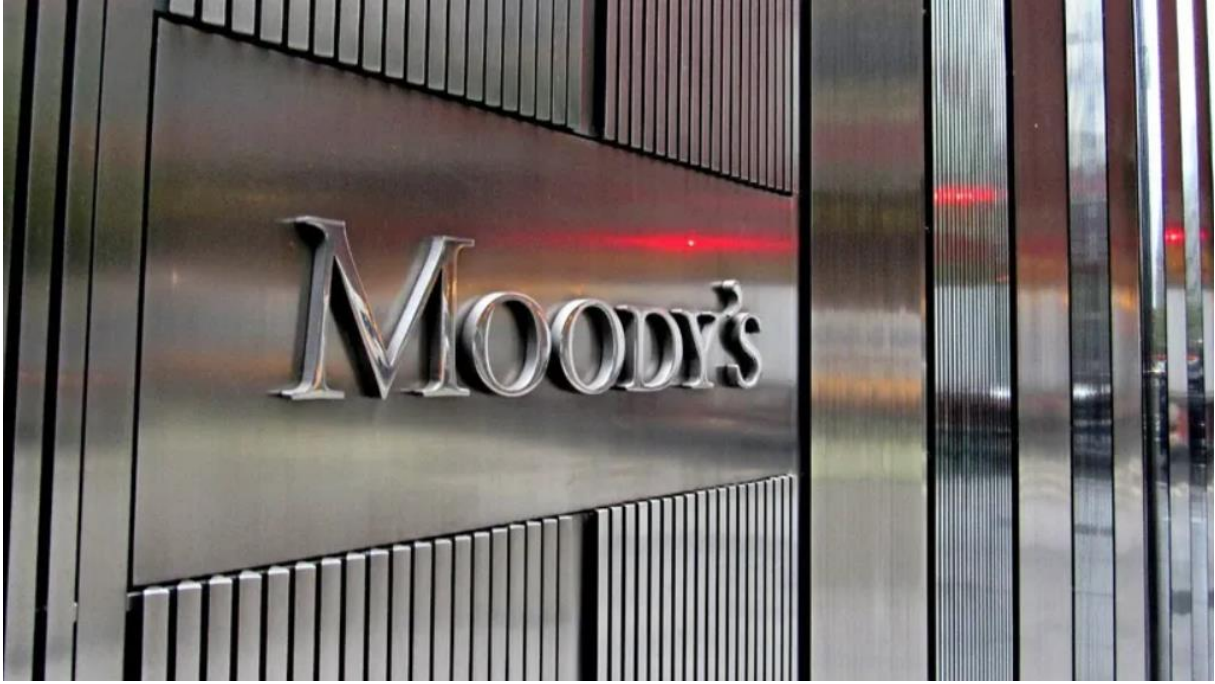
Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında yüzde 33,77, dayanıklı tüketim malında yüzde 29,29, dayanıksız tüketim malında yüzde 22,81, enerjide yüzde 8,44, sermaye malında yüzde 26,54 artış olarak gerçekleşti.

Sanayinin dört sektörünün aylık değişimleri; madencilik ve taşocakçılığında yüzde 0,14 azalış, imalatta yüzde 1,56 artış, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında yüzde 1,73 azalış, su temininde yüzde 1,06 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara malında yüzde 1,05, dayanıklı tüketim malında yüzde 0,85, dayanıksız tüketim malında yüzde 2,44, enerjide yüzde 0,68 artış, sermaye malında yüzde 0,48 azalış olarak gerçekleşti.

Moody's: Türkiye'de devam eden politika değişikliği net bir pozitif kredi unsuru

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluğu Moody's, Türk lirasının güçlenmesini, sermaye girişlerinin yaşanmasını sağlayan para politikalarındaki değişimin Türkiye'nin kredisi açısından pozitif bir unsur olduğunu bildirdi.

Kredi derecelendirme kuruluğu Moody's'in Londra'daki yönetim merkezi AA muhabirinin sorularını yanıtladı.

Moody's'in açıklamasında, "Para biriminin güçlenmesine, sermaye girişlerinin yenilenmesine, döviz rezervlerindeki azalışın durdurulmasına yol açan ve kasım ayından bu yana devam eden politika değişikliği, net bir pozitif kredi unsurudur." ifadeleri kullanıldı. Açıklamada, "Daha tutarlı politika çerçevesinin korunduğunu görmemiz gerekiyor. Ayrıca, devam eden yüksek dolarizasyon seviyesinden görülebileceği gibi, yurt içi güvenin henüz geri kazanılmamış olduğunu dikkate alıyoruz." ifadesi yer aldı.

Not ve görünümü olumlu yönde etkileyebilecek unsurlar

Moody's'in açıklamasında Türkiye'nin kredi notu görünümünün "negatif" olması sebebiyle, görünümün doğrudan pozitive çevrilmesinin ya da reytinginin artırılmasının çok düşük bir olasılık olduğu belirtilirken, gelecek dönemde hangi gelişmelerin

Türkiye'nin not görünümünü olumlu yönde etkileyebileceğine ilişkin şu ifadeler kullanıldı:

"Son zamanlardaki daha tutarlı maliye ve para politikalarına geçişin kalıcı olması, enflasyonda düşüşe, para biriminin güçlenmesine ve dolarizasyonda azalmaya yansması durumunda, derecelendirme görünümü dengelenebilir (durağan görünüm). ABD ve Avrupa Birliği ile gerilimlerde devam eden bir azalma da pozitif olacaktır. Ekonominin yapısal dengesizliklerine cevap veren ve aynı zamanda ülkenin doğasında var olan güçlü yönlerinden yararlanan kararlı bir dizi ekonomik reform, orta vadede yukarı doğru not baskısına yol açabilir."

Ilımlı büyümeyi destekleyecek unsurlar

Moody's, Türk ekonomisinin büyüme görünümüne ilişkin değerlendirmesinde, "2020'deki güçlü büyüme, önemli ölçüde sürdürülebilir olmadığını düşündüğümüz güçlü kredi genişlemesinden kaynaklandı. Bu yüksek enflasyona da katkı sağladı." ifadeleri kullanıldı.

Açıklamada, "Daha güçlü bir küresel büyümenin yaşanması ve yaz aylarından itibaren yabancı turistlerin gelecek olması bu yıl Türkiye ekonomisine bir miktar destek sağlayacak olsa da, büyümeyi ılımlı hale getirecek başka faktörler de var; özellikle çok daha ılımlı kredi büyümesi ve yüksek faiz oranları." yorumunda bulunuldu.

Moody's Türkiye'ye ilişkin büyüme tahminini 24 Şubat'ta revize etmişti

Moody's'in 24 Şubat 2021'de yayımlanan "Küresel Ekonomik Görünüm" güncelleme raporunda, daha önce kuruluşun Türkiye ekonomisine ilişkin büyüme tahminleri 2021 için yüzde 3,5'ten yüzde 4'e, 2022 için yüzde 4'ten yüzde 5'e yükseltilmişti.

Moody's en son 4 Aralık 2020'de Türkiye'nin notuna ve görünümüne ilişkin olarak herhangi güncelleme yapılmadığını duyurmuştu.

Kredi derecelendirme kuruluşu, 11 Eylül 2020'de takvim dışı bir değerlendirmeye giderek Türkiye'nin kredi notunu "B1"den "B2"ye düşürmüştü ve not görünümünü "negatif" olarak bırakmıştı. Moody's'in reyting takvimine göre Türkiye'nin kredi notu ve görünümüne ilişkin değerlendirmesini 4 Haziran 2021'de yapması bekleniyor.

CHP'den enflasyon açıklaması: Açıklananın iki katı

CHP Sözcüsü Faik Öztrak TÜİK'in yıllık yüzde 15,61 olarak açıkladığı enflasyon oranlarını değerlendirdi: Bağımsız iktisatçılardan oluşan Enflasyon Araştırma Grubu'nun (ENAGrup) hesaplarına göre, Şubat ayında tüketici enflasyonu TÜİK'in iki katı.

CHP Sözcüsü Faik Öztrak TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranlarının gerçeği yansıtmadığını belirtti.

CHP'den yapılan açıklamaya göre Öztrak, şubat ayı enflasyon rakamlarını değerlendirdi.

Enflasyon cephesinde değişen bir şeyin olmadığını belirten Öztrak, enflasyonun kararlı şekilde artmaya devam ettiğini ifade etti. Şubat ayında tüketici enflasyonunun yüzde 0,91 olduğunu ve 12 aylık tüketici enflasyonunun yüzde 15,61 çıktığını aktaran Öztrak "Bu da 2019 Temmuz ayından bu yana gerçekleşen en yüksek yıllık tüketici enflasyonu." değerlendirmesinde bulundu.

Şubat ayında 12 aylık çekirdek enflasyon göstergelerinin de manşet tüketici enflasyonunun üzerinde olduğuna dikkati çeken Öztrak, şubattaki üretici fiyatlarındaki yıllık artışın da yüzde 27,1 olduğunu dile getirdi.

"ENFLASYON HARLANMAYA DEVAM EDİYOR"

Öztrak, ana sanayi grupları itibariyle yurt içi üretici fiyatlarının seyrinin de parlak olmadığı değerlendirilmesinde bulunarak "Enflasyon harlanmaya devam ediyor." açıklamasını yaptı.

Hem çekirdek hem de üretici fiyat göstergelerin tüketici enflasyonun artmaya devam edeceğini gösterdiğini savunan Faik Öztrak, şunları kaydetti:

"Enflasyonunun yayılımı da hala çok yüksek. 402 ürünün 371'inin fiyatı son 12 ayda artarken bunun 207'si manşet enflasyonun (Yüzde 15,61) üzerinde artış gösterdi. Mutfaklarda en çok kullanılan bazı ürünlerin son 1 yıldaki fiyat artışları ise ayçiçeği yağında yüzde 55,3, mısırözü yağında yüzde 54,3, portakalda yüzde 53,9, yumurtada yüzde 50,2, mercimekte de yüzde 50 oldu. Yani milletin hissettiği enflasyon, tabeladaki enflasyonun çok üzerinde. Bağımsız iktisatçılardan oluşan Enflasyon Araştırma Grubu'nun (ENAGrup) hesaplarına göre, Şubat ayında tüketici enflasyonu TÜİK'in iki katı. ENAGrup'a göre Şubat ayında tüketici enflasyonu yüzde 1,84. Sonuç olarak 'bal bal' diyerek ağız tatlanmıyor. Sadece faizi artırarak ve 'Enflasyonu düşürecekiz.' diyerek enflasyon düşmüyor. Dört başı mamur güven verecek bir ekonomik programa ve bunları kararlılıkla uygulayacak ekonomik kadrolara ihtiyaç var. Türkiye ancak '3 Yeni' ile düzlüğe çıkabilir. 'Yeni kadrolar, yeni kurallar, yeni kurumlar.' Bunların yokluğunun cezasını milletimiz çekiyor. Milletimizin yükünü daha fazla ağırlaştırmayın. Artık bir an evvel sandığı milletin önüne getirin."

İrfan Donat

Elektrikli traktör “Ekin” Haziran’da çiftçi ile buluşuyor

Tarımda değişim ve dönüşümü konuşurken önümüzdeki döneme damgasını vuracak gelişme, elektrikli traktör gibi gözüküyor.

Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde yaklaşık 2,5 yıldır süren elektrikli traktör projesinde sona gelinmiş gibi görünüyor.

Elektrikli traktör teknolojisinde Türkiye’nin geldiği aşamayı ve son gelişmeleri, projenin mimarı olan **ZY Elektrikli Traktör Yönetim Kurulu Başkanı Önder Yol** ile **Akıllı Tarım** programında konuştuk.

Program öncesindeki sosyal medya paylaşımlarımız ve programdaki açıklamalar dolayısıyla da oldukça fazla geri dönüşler aldık.

Zira projeye çok inanan, güvenen ve umutlu olanlar kadar projenin gerçekleşmesinin çok zor olduğunu ya da hayal olduğunu düşünenler de var.

Madem konu bu kadar ilgi çekiyor ve merak ediliyor, biz de “**söz uçar, yazı kalır**” mantığından hareketle Önder Yol ile Akıllı Tarım’da konuştuklarımızı yazılı olarak da sizlerle paylaşmak istedik.

İşte sohbetimizin deşifresi:

İrfan Donat: Türkiye şuan elektrikli traktör teknolojisini geliştirme açısından hangi aşamada?

Önder Yol: Her şeyden önce bu Tarım Bakanlığının bir projesi. Sayın Dr. Bekir Pakdemirli, Tarım Bakanı olduktan hemen sonra, “Dünyada hiç kimsenin henüz yapmadığı bir şeyi yapmak ve bir imza bırakmamız için ne yapmamız lazım?” dedi.

Hem **TAGEM** hem de **TİGEM** ile birlikte bir başlangıç yaptık. İlk başta bir dönüşüm olarak bir traktörü 21 iş gününde - 16 yıl artı 21 iş günü demek daha doğru olur - elektrikli hale getirdik. Bizim beklediğimizden de çok başarılı bir traktör çıktı, çok güzel ses getirdi. Daha sonra Cumhurbaşkanımız kullandıktan sonra **Ziraat Bankası Genel Müdürü Hüseyin Aydın** çok iyi bir inisiyatif aldı ve **Ziraat Girişim Sermayesi** ile bir ortaklık kurduk ve şuanda yolumuza devam ediyoruz. Dilovası'nda fabrikamızı kurduk. Prototiplerimizi geliştirdik. TİGEM, 9 tane büyük 130+ beygirlik traktörlerden satın aldı. Kontratını yaptık. Seri üretime Ocak 2021 itibariyle girmeyi planlıyorduk ancak pandemi dolayısıyla biraz gecikme oldu. Bu arada TAGEM ile beraber kontratımız aşamasında ilk önce büyük 105-120 beygirlik traktörler yapmıştık. Ondan sonra ikinci aşama olan ikinci prototipi bitirdik. Bu da yaklaşık 55-65 beygirlik bir traktör diye hesapladık ama dünyada kimsenin yapmadığı şeyleri yaptığınız zaman çok değişik bir traktör oldu. Biz, normal traktörün bütün evsafirlerini değiştirerek bir yola girdik.

İrfan Donat: Şuanda kaç farklı beygir gücünde traktör üretilmesi planlanıyor?

Önder Yol: İlk başta orta boy traktörün prototipini bitirdik. Burada da nelerin yapılması, nelerin yapılmaması gerektiğini gördük. 65 beygirlik traktör yerine bizim çıkarttığımız traktör toplamda 210 beygirlik bir traktör oldu. Fakat bu şuanda seri üretime ve satış sonrasına hazır bir traktör değil. Burada ne yapılmaması gerektiğini öğrendik. Haziran ayında 320 beygirlik traktörümüz ile satışa giriyoruz. Traktörde çok ciddi bir tedarik zinciri var. 30 bine yakın parça var. Bunlardan biri geciktiği zaman – direksiyonsuz traktör olmaz maalesef- hiçbir olmamış gibi görünür. Bir tek darboğazımız olan bir parça var. Orada da bizim Türkiye’de bu işin mekaniğini en iyi yapabilen şirketlerden biri olan Hattat Hema Grubuyla çalışıyoruz. Sağ olsun İbrahim Hattat çok ciddi bir destek verdi bu konuda. Bu yaptığımız çalışmalar sonucunda büyük ihtimalle Mart- Nisan ayı arasında o dar boğazı da aşp Haziran ayında 25-30 traktör ile seri üretime girmeyi düşünüyoruz.

İrfan Donat: 2021 sonunda banttan çıkması planlanan traktör sayısı nedir?

Önder Yol: Tam olarak bir rakam vermek istemiyorum ama biz 200’lü rakamlara ulaşmak istiyoruz.

İrfan Donat: Elektrikli traktörde yerlilik oranı nedir? Yüzde kaç?

Önder Yol: Güzel bir soru... Ben size başka bir soru ile cevap vereyim. Cıvatasına kadar bütün parçaları, her şeyini Türkiye’de üretiyorsunuz ve bütün yazılımlarını dışarıdan alıyorsunuz. Yerlilik oranı ne olur sizce?

İrfan Donat: Bana göre sıfır...

Önder Yol: Peki... Bütün parçaları yurtdışından alıyorsunuz, her şeyi dışarıda yapıyorsunuz. Dizaynları size ait ama her şeyi dışarıdan alıyorsunuz. Ve bütün alt üst yazılımlarıyla birlikte traktörde kullanılan 38 yazılımın hepsi, bütün donanımları bütün kabloların her şeyi size ait. Yerlilik oranı ne olur?

İrfan Donat: Elektrikli traktörde en önemli şeylerin başında yazılım geldiğine göre o zaman yüzde 80-90 derim...

Önder Yol: Biz şuanda yerlilik oranı bakımından yüzde 80-90'ların üzerindeyiz. Bütün alt üst yazılımlarıyla beraber her şeyi yüzde 100 olarak bizim kendi şirketimizde yapıyor. Bir tane yabancı mühendisimiz, bir tane yabancı ülke ya da kuruma bağımlılığımız yok.

İrfan Donat: Proje için kaç mühendis emek veriyor?

Önder Yol: Tabii şuan 16-17 yıllık bir tecrübeden bahsediyoruz ve herhalde emeği geçmiş bine yakın mühendis vardır. Ama şuanda yaklaşık 80-85 mühendis ile birlikte çalışıyoruz, geliştiriyoruz. Seri üretime geçeceğimiz için mavi yakalıları almaya başlıyoruz şimdi. Böylece, yaklaşık 150-200 kişilik bir grup olacağız. Ama unutmayın bu bir otomotiv üretimi değil. Bu bir elektronik üretimi... Yani biz şuanda zaten partnerlerimizi, ortaklarımızı seçmiş vaziyeteyiz. Bunlardan en büyüğü Hattat Hema Grubu... Zaten onların yapıp bütün dünyaya sattığı parçaları Hattat Hema'dan tedarik edip biz elektroniklerini yani bir elektrikli aracın gereken diğer parçalarını, donanımlarını hepsini kendimiz yapmak şartıyla onlarla birlikte entegre çalışıyoruz.

İrfan Donat: Şimdi en çok konuşulan tartışılan konu batarya tarafı... Bataryanın ömrü, çalışması süresi, şarj süresi ne kadar?

Önder Yol: Biz, üç tip traktör yapacağız. Bu üç tipin de her birinin çalışma alanları, çalışma süreleri çok farklı... Bizim çiftçilerle de çok ciddi bir işbirliğimiz var. Traktörlerimizi önder çiftçilerin tarlalarında çiftliklerinde gizli bir şekilde test ediyoruz. Bunlardan bir tanesi de Feyz Çiftliği sahibi Sencer Solakoğlu'dur. Bataryaların ne kadar çalışacağı konusunda hala testlerimiz sürüyor. Ama bahçe traktöründe - 12 ay çalışan bir tarımsal faaliyetten bahsediyoruz - 20 dakika şarj ile 4-5 saat çalışacak bahçe traktörleri yapıyoruz. Bu, büyük ihtimalle 2022 yılı içerisinde yapacağımız bir traktör olacak. Şuanda henüz başlamış olduğumuz bir traktör değil. Orta boy tarla traktörü 2022 başında seri üretime girecek. Ama büyük traktörümüzü en zor işlerde yaklaşık 7-8 saat çalışacak şekilde dizayn ediyoruz. Bu traktörün de Haziran ayında seri üretimine geçmeyi planlıyoruz. Bu traktörün özellikleri çok enteresan. Türkiye'de normalde büyük bir traktör yaklaşık 90-130 beygir civarındadır. Ve bir tane motordan bir şaftla tekerlekleri tahrik edersiniz; bir şaftla kuyruk milini çalıştırırsınız ve kayış kasnakla da avadanlıkları ve hidrolikleri çalıştırırsınız. Biz, avadanlık ve hidrolikleri direkt olarak 800 volt dc ile çalışacak pompalarla çalıştırıyoruz ve kayışlar neredeyse

sıfıra iniyor. Tekerliklere 130 beygir veriyoruz ve kuyruk miline de 160 beygir güç veriyoruz. Dolayısıyla toplamda 320 beygirlik bir traktör olacak. Aynı zamanda bu traktör sizin enerji deponuz olacak. Her traktöre ikişer tane 380 trifaze (22 kilovatlık) ve 220 volt monofaze (3.5 kilovatlık) çıkış veriyoruz. Yani dışarıda yapacağınız her türlü işleri siz bununla yapabilirsiniz.

İrfan Donat: Şarj?

Önder Yol: Bu arada bizim şarj aletine ihtiyacımız yok. Her yerden şarj edebileceksiniz. 220 volttan şarj ederseniz 8-10 saatte, 380 volttan ise 90 dakikada şarj edebileceksiniz. Ama dışarıya koyacağımız sistemlerde 60 dakikanın altına şarj süresini indirebiliyor olacağız. Tarım Bakanlığının istatistiklerine göre Türkiye’de genel olarak çiftçilerin tarlalarına ortalama uzaklığı yaklaşık 5 kilometre.

İrfan Donat: Maliyet avantajı?

Önder Yol: Bu traktörlerde en kötü ihtimalle maliyetleri mazota karşı 20’de bire, 10’da bire düşürecek bir sistemden bahsediyoruz. Bakımları da hemen hemen yok denecek kadar az. Biz aynı zamanda enerjiyi depolayabilen bir şirketiz. Şu anki projemiz, Tarım Bakanlığı ile birlikte devletin destek olması halinde ki olacaklarını söylüyorlar, pilot bölgelerden başlayarak Türkiye’nin hemen hemen her yerine 1-2 megavat saatlik konteynerler koyacağız. Bunlar, güneş ve rüzgârdan dolacak ve çiftçi sabah kahvesini içerken yaklaşık 15 dakikada traktörünü doldurup bütün gün kullanabilecek. Akşam da evine giderken yine 15 dakikada traktörünü doldurup o enerjiyi evindeki elektrikli eşyalarının (beyaz eşya vs...) çalışmasında kullanabilecek. Bu traktörler enerji depolama olarak da jeneratör olarak da kullanılacak bir sisteme sahip.

İrfan Donat: Elektrikli traktör sahada hata verir ya da arızalanırsa ne olacak? Nasıl bir müdahale ve servis hizmeti söz konusu olacak?

Önder Yol: Biz satış sonrası ağını kurarken teknolojiden mümkün olduğu kadar çok yararlanacağız. Şuan bir GSM operatörü ile anlaşmış durumdayız. Her traktöre bir çip koyuyoruz. Bu çiplerle de aslında traktörün içindeki bütün tahrikle ilgili parçaları modüllere bölmüş vaziyetteyiz. Hem beyni, hem batarya hem de güç yönetim sistemlerini biz kendimiz yaptığımız için o beyinlerde bulunan bütün bilgileri GSM üzerinden kendi serverlarımıza atıp, oradaki alarmlarla problemi henüz oluşmadan halletme yoluna gideceğiz. Hiçbir alet, batarya ya da kablo bugünden yarına bozulmaz. Mutlaka size bir ön sinyal vermeye başlar. Ya ısı artar, ya direnci artar... Bunu biz önceden keşfedip, görüp, mesaj atacağız ya da telefon açacağız ve uygun bir zamana randevu alıp, gerekli müdahaleyi yapacağız. Tabi çarpma, kaza ya da devrilmeler hariç... O durumda hemen hemen her bölgede yetiştirdiğimiz insanlar olacak ve biz zaten online olarak bağlanıp problemleri uzaktan hallediyor olacağız.

İrfan Donat: Mevcut traktörler elektrikliye çevrilecek mi?

Önder Yol: Projenin başlarında böyle bir senaryo vardı ancak TAGEM ile yaptığımız çalışmalar neticesinde bundan vazgeçtik. Çiftçinin elindeki eski traktörler hurda teşviki ile alınıp yerine yeni elektrikli traktörleri vermek daha uygun gözüküyor.

İrfan Donat: Gelelim işin fiyat kısmına... Haziran'da seri üretimine başlanması planlanan elektrikli traktörlerin satış fiyatının ne olması planlanıyor?

Önder Yol: Dünyanın hiçbir yerinde devlet destekleri olmadan hiçbir elektrikli araç yaşayamaz. Her ne kadar şuan dünyada bizden başka elektrikli traktör üretimi olmasa dahi hemen hemen bütün ülkeler elektrikli tarım aletlerine yönelik teşviklerini açıkladılar. Hem Avrupa Birliği'nde hem ABD hem de Uzak Doğu'da bu alanda çok büyük teşvikler var. Türkiye'nin de bu konuda bir teşvik çalışması var ama bunu burada söylemem doğru olmaz. Ama bana aktarılan bazı teşvik bilgileri doğrultusunda şunu söyleyebilirim, "almayı döverler" diye tabir edeceğimiz kadar cazip teşviklerin hazırlandığını söyleyebilirim.

Bizim muadil bir beygir gücüyle yaptığımız traktörlerdeki fiyatlandırma hiç kimsenin tahmin edebileceği gibi değil. Yüksek güçlerdeki bir elektrikli traktörün fiyatı, mevcut dizel bir muadilinin fiyatının altına geliyor.

İrfan Donat: Yani yüksek beygirli bir elektrikli traktörün fiyatı dizel şeklindeki muadilinden daha ucuza mı geliyor?

Önder Yol: Evet... Çünkü biz burada traktör üretmiyoruz. Tarım mekanizasyon tarihini baştan yazıyoruz. Her şeyi değiştiriyoruz. Kimsenin yapmadığı şeyleri yaptığınız zaman çok farklı alanlara giriyorsunuz. Dolayısıyla büyük, yüksek kapasiteli traktörlere girdiğiniz zaman fiyat, normal dizel bir traktörün daha **altında** kalacaktır. Daha orta boy traktörlere girdiğimiz zaman fiyat, maksimum yüzde 20-30 üzerinde kalır ama uzun vadede dizelin altına da inebilir. Nereden bakarsanız bakın... Şu an bu teknolojiye dünyanın en iyisi, en uç safhasında olsak da bu teknoloji hala emekleme aşamasında... Henüz yürümedi. Koşmasını konuşmuyoruz bile... Ama biz burada işin elif, be'sinden başladığımız için kendimizi çok kolay adapte edeceğiz. Her parçanın fiyatları her geçen gün ucuzluyor, her gün geliyor, büyüyor fakat bu arada da talep fazla olduğu için de bizim maliyetlerimiz düşüyor ve talep daha da artıyor. Şuan çok ciddi bir taleple karşı karşıyayız. Bilhassa ihracat pazarı... Alım gücü yüksek ülkelerde talep çok yüksek.

İrfan Donat: Dışarıdan talep var mı?

Önder Yol: Çok

İrfan Donat: Yani sipariş var mı?

Önder Yol: Eğer onları değerlendirmeye kalkarsak Türkiye'ye hiç elektrikli traktör veremeyiz. O yüzden biz bu konuya daha bütüncül bakıyoruz. Bu bir başlangıç... Önümüzdeki yüzyıla bir adım olarak bakmak lazım. Biz sadece traktörü değiştirmekle kalmayacağız traktörde kullanılan aksesuarları da tamamen ortadan kaldıracacağız. Hidrolik sistemleri tamamen değiştireceğiz. Bizim şuan küçük diye tabir ettiğimiz testleri yapılan traktörün, 15 Nisan'a kadar TAGEM ve TİGEM ile birlikte Tekirdağ'daki tesislerde testleri sürecek. Orada yaptığımız ilk testlerde bilhassa yem karma makinesinde 250 beygirlik traktörün çalıştıramadığı şeyi bizim ufak traktörümüz çok rahatlıkla çalıştırıyor.

İrfan Donat: Bataryanın ömrü ne kadar?

Önder Yol: Bizim bataryalarımız yaklaşık 4 bin kullanımlık... Bu 4 bin kullanımı her gün kullanmanız halinde – ki kullanamazsınız – 10 yıldan fazla sürer. Bataryaların ömrü 4 bin kullanımdan sonra yüzde 80'e düşüyor. Biz zaten yüzde 120 ile başladığımız için ömrü 20 yıl...

İrfan Donat: Türkiye'nin bu alandaki çalışması gündeme geldiğinde genelde şöyle bir yorum yapılıyor: Dünyada pek çok küresel ölçekteki traktör şirketinin Ar-Ge ve inovasyon departmanları var. Uzun yıllardır bu alanda çalışmalar yapılıyor ve onlar henüz elektrikli traktörü piyasaya sürememişken Türkiye nasıl bunu başaracak?

Önder Yol: Bu soruyla ben daha önce de defalarca karşılaştım. Onlara verdiğim cevabı size de vereyim. "Ya bugüne kadar hep gavur yapmış da biz onu kopyalamışız. Bir kere de biz yapalım, onlar da bizi kopyalasınlar."

İrfan Donat: Traktörün markası, model ismi belli oldu mu?

Önder Yol: Bizim bir şirketimiz var... Hüseyin Aydın liderliğinde Ziraat Bankasıyla kurulmuş olan bir ortaklık... ZY... 'Ziraat Yol' olarak kurulmuş bir şirket. Markası ZY olacak ama bana söylenen model ismini ben açıklamayayım. Onu da Tarım Bakanlığının açıklamasını isterim ama güzel bir isim...

İrfan Donat: Tarım ile alakalı bir isim diye tahmin ediyorum...

Önder Yol: Tarımla alakalı bir isim ama açıklamak benim inisiyatifimde değil şuanda, kendilerinin açıklamasını tercih ederim. İnşallah Bakan Pakdemirli açıklayacaktır.

04.03.2021

Bu sohbetimizin ardından biz de farklı kaynaklara traktörün model ismini sorduk. Kaynaklarımızın verdiği ortak yanıt “Ekin” oldu.

Türkiye’nin tarımda devrim olarak nitelenebilecek elektrikli traktör projesini önemsiyoruz.

Umarız Haziran ayında “Ekin” çiftçi ile buluşur ve sektörde yeni bir dönemin perdeleri aralanır.

Gelişmeleri izleyip, takip ederek sizlere aktaracağız.

ÜFE-TÜFE farkı giderek açılıyor

Alaattin AKTAŞ

04 Mart 2021 Perşembe

✓ **Yİ-ÜFE ile TÜFE arasındaki makas biraz daha açıldı. Fark şubatta yüzde 14'ü aştı. Bu, şimdiye kadar iki endeks arasında oluşan en büyük fark.**

✓ **Üretici fiyatlarından tüketiciye bire bir değilse bile zaman içinde bir yansıma olması kaçınılmaz. Makas yüzde 14'te kalmayacaktır.**

Fiyatların oluşumunda bir dizi etken rol oynar; arz-talep dengesi gibi, emtia fiyatlarındaki artış gibi, dış politikadaki gelişmeler gibi, Türk parasının değer kaybından kaynaklanan ithal enflasyon gibi ve tabii ki uygulanan yanlış politikalar gibi...

Yansıma genel olarak önce yurtiçi üretici fiyatlarına olur, sonra da tüketici fiyatlarına.

Ama altını bir kez daha çizelim; Yİ-ÜFE'den TÜFE'ye bire bir yansıma beklenemez. Teorik olarak her ne kadar üretici fiyatlarından tüketiciye bir yansıma oluyorsa da bu hiçbir zaman aynı oranda olmaz, olamaz. İki endeksin yapısının çok farklı olması, endekslerin kapsamında farklı ürünlerin yer alması, benzer ürünlerin de ağırlığının çok değişik olması gibi nedenlerle üretici fiyatlarından tüketiciye bire bir geçiş beklenemez.

Daha önce de vurguladığımız gibi iki endeks arasındaki temel fark üreticinin yalnızca mal bazında, tüketicinin ise mal ve hizmet bazında hesaplanıyor olmasıdır.

Yani iki endeks arasında büyük farklar var. Ancak, böylesine farklı yapıda olmaları geçişkenliğin sıfır olacağı anlamına kesinlikle gelmez.

Söylediğimiz şu; iki endeks arasında geçişkenlik olur ama öyle aynı oranda olmaz!

Ve fark rekor düzeyde

TÜİK iki endeksi de 2003 yılını 100 kabul ederek hesaplıyor. Dolayısıyla iki endeks aynı yıl yola çıkmış sayılıyor.

Kayda girmesi için şubat ayı oranlarını verip asıl konumuza dönelim.

TÜFE şubatta yüzde 0.91, iki ayda yüzde 2.60, yıllık olarak ise yüzde 15.61 arttı.

Yİ-ÜFE'deki artış ise aylık yüzde 1.22, iki aylık yüzde 3.92, yıllık yüzde 27.09 düzeyinde.

İki endeks arasındaki aylık ve dönemsel farklar da elbette gidişatla ilgili bir bilgi verir. Son bir yılda tüketici fiyatları yüzde 16'ya yakın artarken üretici fiyatlarının yüzde 27 artış göstermesi iki endeks arasında ciddi bir makas oluştuğunun işaretidir.

Biz bu makasa başka türlü ve çok daha geniş bir zaman dilimini dikkate alarak bakmak istiyoruz.

Başlangıcı 2003 yılı ortalaması itibarıyla 100 olan iki endeks acaba şubat ayında hangi düzeye geldi.

Şubatta TÜFE 517.96 düzeyinde. Yİ-ÜFE ise 590.52'yi bulmuş durumda.

İki endeks 18 yıl önce 100 olarak birlikte yola çıkmış, şimdi biri 517.96, diğeri 590.52.

Yani Yİ-ÜFE, TÜFE'nin yüzde 14 üstünde bulunuyor.

İşte bu yüzde 14'lük fark, 18 yıl 2 iki aylık dönemde, yani 218 aylık dönemde oluşan en büyük farktır.

Yazımızın girişinde vurguladığımız detaya dönersek; bu fark tüketici fiyatlarına bire bir yansıyacak denilemez, ancak bir yansıma olacağı da kesindir.

Fark nasıl kapanır, göreceğiz

İki endeks arasında bir yıl önce şubatta yalnızca yüzde 3.71'lik fark vardı. Makas açıldı açıldı ve işte yüzde 14'e gelindi. Zaten bu 218 ayda farkın yüzde 10'un üstüne çıktığı ay sayısı yalnızca sekiz.

Bu fark zaman içinde bir şekilde tümüyle kapanmasa da daralacak. Peki bu nasıl olacak?

En düşük olasılık; üretici fiyatları gerileyecek.

En ağır basan olasılık; iki endeks de artacak ama tüketici daha çok artacağı için makas daralacak.

Yİ-ÜFE ile TÜFE arasındaki fark (Yüzde)

	2021	2020	2019	2018
Ocak	13,65	3,58	6,73	-3,37
Şubat	14,01	3,71	6,66	-1,50
Mart		4,02	7,24	-0,97
Nisan		4,46	8,60	-0,26
Mayıs		4,65	10,45	1,87
Haziran		4,19	10,52	2,28
Temmuz		4,65	7,96	3,52
Ağustos		6,19	6,41	7,88
Eylül		7,95	5,51	12,52
Ekim		9,45	3,61	10,59
Kasım		11,35	3,14	9,37
Aralık		12,57	3,08	7,38

Yİ-ÜFE KUR ARTIŞININ ÜSTÜNE

ÇIKTI

Klasik arz-talep etkeni dışında enflasyonu hızlandıran en büyük nedenlerden biri emtia fiyatlarındaki artış ve döviz kurunun hızlı yükselmesi. Türkiye geçen yıl faizi tutma uğruna döviz kurunun rekor üstüne rekor kırmasına seyirci kalmanın bedelini ödedi, ödemeye de devam ediyor.

Geçen yılki hızlı kur artışı fiyatları tam etkilemedi bile. Pandemi yüzünden talepte ortaya çıkan daralma ve ekonominin uzunca bir süre çok durgun seyretmesi talebi aşağı çekti. Bu yüzden de kurdaki artış fiyatlara yansımada.

2019 yılını baz kabul ederek oluşturduğumuz grafikte kur artışı Yİ-ÜFE artışından hep yukarıda seyrediyordu. Geçen yılın kasım ayı, sepet kur ile Yİ-ÜFE arasındaki makasın en çok açıldığı ay oldu. Kasımdaki görev değişikliği operasyonu ile birlikte kur aşağı gitmeye başladı, fiyat artışı ise devam ediyordu ve makas kapanma eğilimi içine girdi. Ve nihayet şubat ayında 2019'un aralık ayını baz alarak oluşturduğumuz endekste fiyat artışı endeksi kurun üstüne çıktı.

Fark hala kur lehine

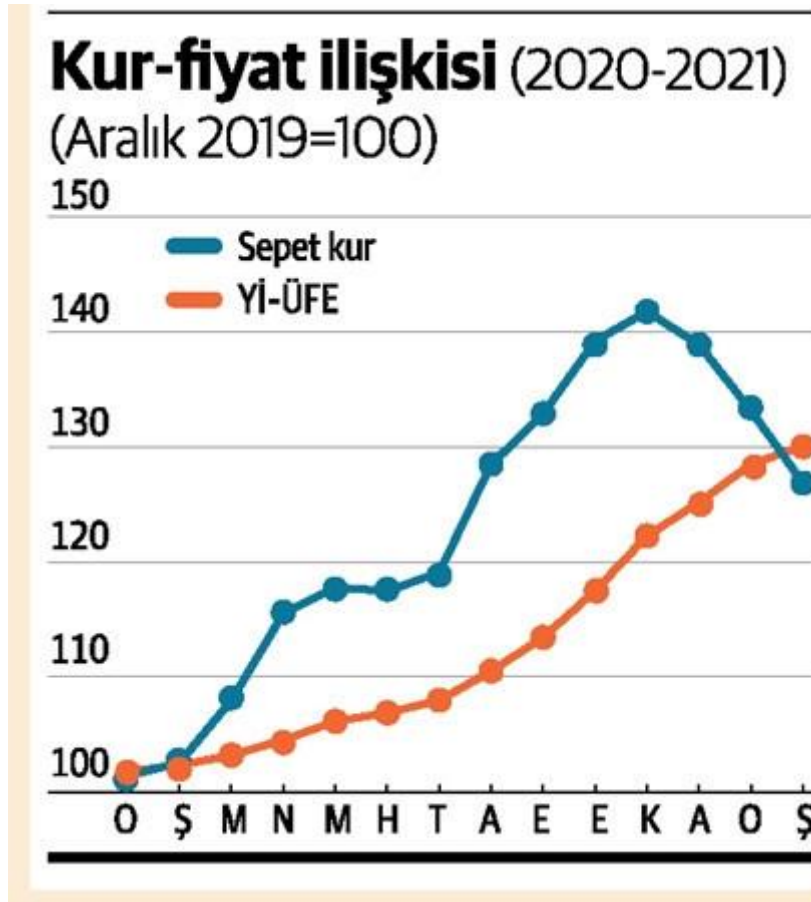
Ancak hesaplamayı yalnızca bir aydaki fotoğrafı çekerek değerlendirmek bizi yanlış yorumlara götürebilir.

Şimdi şunu söylemek mümkün: "Madem kur artışı fiyat artışından düşük, fiyatlar da aşağı çekilmeli, bu pekala yapılabilir."

Bu, şubatın fotoğrafına bakılarak yapılacak sınırlı bir değerlendirme olur.

Şubat ayındaki duruma değil de, geçen yılın ocak ayından bu yana olan 14 aylık tabloyu gösteren büyük fotoğrafa bakalım. Bu 14 ayda sepet kur endeksinin aylık ortalaması 123 oldu. Peki Yİ-ÜFE'nin ortalaması, henüz 113.

Yani kur zehri, fiyatlardan henüz atılabilmiş değil. Dolayısıyla "Kur düştü, fiyatlar da aşağı gelecek" beklentisine girmek için henüz erken.

Abdulkadir Selvi

HDP kapatılacak mı?

4 Mart 2021

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan Kobani iddianamesini istemesi, HDP hakkında inceleme başlatıldığı yorumlarına neden oldu.

Bir de MHP Lideri Bahçeli'nin, "Türkiye bir hukuk devletiyse HDP'nin kapatılması acildir, şarttır. Başka bir isimle tekrardan faaliyette bulunmasına izin verilmemelidir" açıklaması gelince, HDP'nin kapatılması konusu bir anda gündemin üst sıralarına yükseldi.

Burada birbiriyle iç içe ama birbirinden ayrı noktalar var.

- 1)AK Parti, Kobani soruşturması ile HDP'nin kapatılmasını ayrı tutuyor.
- 2)Kobani soruşturması kapsamında 9 HDP'linin dokunulmazlığının kaldırılması gündeme geldiğinde AK Parti milletvekilleri "evet" oyu verecekler. Cumhurbaşkanı Erdoğan da "Eller hemen iner kalkar" demişti.
- 3)HDP Eş Genel başkanı Pervin Buldan'ın durumu farklılık arz ediyor. Buldan, Kobani olaylarının yaşandığı dönemde HDP MYK üyesi değildi.
- 4)MHP, HDP'nin kapatılmasını istiyor. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı kapatma davası açmadığı takdirde MHP, HDP'nin kapatılması için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na müracaat edecek.
- 5)Geçmişte kapatma davasına muhatap olmuş bir parti olarak AK Parti, kategorik olarak parti kapatmaya sıcak bakmıyor. HDP'nin kapatılması yönünde bütün şartlar hazır olmasına rağmen AK Parti, HDP'nin kapatılması yönünde harekete geçmedi.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, Kobani iddianamesini istemesi rutin bir uygulama olarak değerlendiriliyor. HDP'nin kapatılması yönünde bir çalışma başlatılmış değil. Ama şimdiye kadar HDP çizgisinden gelen birçok parti kapatıldığı için HDP hakkında kapatma davası açılması sürpriz olmaz. Ama reform sürecine giren Türkiye açısından olumlu bir gösterge olmayacak.

İŞTE İNSAN HAKLARI EYLEM PLANI'NIN TAKVİMİ

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun İnsan Hakları Eylem Planı'yla ilgili, "İnsan haklarının olmadığını itiraf etmektir" yorumu şaşırtmadı. Oysa ana muhalefet liderinden çok daha önemli bir değerlendirme beklenirdi. Muhalefetin görevi iktidarı eleştirmektir. Ama söz konusu insan hakları ve özgürlükleri olduğu için muhalefetin de destek vermesi beklenirdi.

KILIÇDAROĞLU'NUN YAKLAŞIMI

İnsan hakları mücadelesi, insanlık var olduğu sürece devam edecek bir mücadele. Hele Türkiye gibi insan hakları karnesi parlak olmayan bir ülke için insan hakları ve reformlar, kutup yıldızı gibi. O nedenle Kılıçdaroğlu'nun, "Eğer bir ülkede bir siyasi parti, bir devleti 19 yıl yönettikten sonra kalkıp da 'Ben İnsan Hakları Eylem Planı açıklıyorum' diyorsa o ülkede insan hakları yok demektir" şeklindeki değerlendirmesini çok sıkı buldum. Kılıçdaroğlu tam aksine, muhalefet lideri olarak iktidarı zorlamalıydı.

KÖYLÜLERE DIŞKI YEDİRİLEN TÜRKİYE

Buraya Yeşilyurt'ta köylülere dışkı yedirildiği, faili meçhul cinayetlerin yaşandığı Türkiye'den geldik. Başörtüsü utancının yaşandığı 28 Şubat sürecinin 24. yılını 4 gün önce doldurduk.

DİYARBAKIR SUR'DAN HİSSEDİLMELİ

Bu açıdan Adalet Bakanı **Abdulhamit Gül**'ün, "İnsan Hakları Eylem Planı Uygulandıkça, İstiklal Caddesi'nde, Kızılay Meydanı'nda, Diyarbakır Sur'da, İzmir Konak'ta da bunun meyveleri, vatandaşlarımız tarafından hissedilecek" güvencesi önemli. Adalet Bakanı **Abdulhamit Gül**'le zaman zaman konuşan bir gazeteciyim. Önümüzdeki dönem Meclis en çok İnsan Hakları Eylem Planı'nın hayata geçirilmesine dönük yasaları çıkarmak için çalışacak.

İŞTE O TAKVİM

Cumhurbaşkanı Erdoğan, insan hakları eylem planını açıklarken bir de takvim vermişti. Erdoğan, eylem planındaki hedeflerin 2 yıl içinde hayata geçirileceğini açıklamıştı. Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Eylem Planı'nın hayata geçirilmesi için bir takvim hazırladı. İnsan Hakları Eylem Planı'nda 9 amaç, 50 hedef ve 393 faaliyet öngörülmüştü. Bunların 129'u kanuni düzenleme ya da Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile hayata geçirilecek. 60'ı ikincil mevzuat dediğimiz yönetmelik ve genelgelerle, 194'ü ise idari faaliyetler kapsamında uygulamaya girecek.

SEYİT TORUN ŞANTAJCILARLA GÖRÜŞTÜ MÜ?

ABD'nin FETÖ aparatını kullanarak Türkiye'ye karşı yürüttüğü en önemli komplolardan biri MİT TIR'ları operasyonuydu. **CHP** Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu**, "Filmleri var, kamyonlardaki kasaların nasıl açıldığının, bombaların görüntüleri var. Ben de seyrettim" demişti.

FETÖ, kaset operasyonuyla CHP Genel Başkanı **Deniz Baykal**'ı tasfiye etti. **Baykal**'ı götüren kaset, **Kılıçdaroğlu**'nu getirdi.

Kılıçdaroğlu, **Erdoğan**'ın **Baykal** kasetini izlediği görüntüleri gördüğünü söyleyip, “**Görüntüleri getiren kişiler maskeliydi yüzlerini, kim olduklarını görmedim**” demişti.

CHP İLE KASET İLİŞKİSİ

Şantaj kasetleri üzerine CHP'den istifa eden Denizli milletvekili **Teoman Sancar** ise kasetle kendisine şantaj yapanların CHP Genel Merkezi'ne giderek **Seyit Torun**'la görüştiklerini iddia etmişti.

Genel başkanı kaset darbesiyle tasfiye edilen bir parti olarak CHP'nin en çok uzak durması gereken şey kaset olmasına rağmen ne hikmetse hep kasetle anılır oldular.

Atatürk'ün partisi CHP bunu hak etmiyor.

TORUN: 'GÖRÜŞMEDİM'

Teoman Sancar'ın iddiaları üzerine CHP Genel Başkan Yardımcısı **Seyit Torun**'la görüştüm. **Teoman Sancar**'la ilgili konuyu konuşmak istemediğini söyledi.

Ancak “**Bu kişilerle görüştünüz mü, görüşmediniz mi?**” diye ısrarlı sorularım üzerine, “**Yok yok, görüşmedim. Bize sadece bilgi geldi. Sonra da istifası. Kaseti izlemedim de kimseyle görüşmedim de**” karşılığını verdi. **Torun**'un beyanı önemli ama anlamadığım bir şey var. CHP'de kimse bu kaseti izlemediyse, bu kişilerle görüşmediyse **Teoman Sancar**'ı çağırıp istifasını neden istediler?

Enflasyon neden dikiş tutmuyor?

Esfender KORKMAZ

04 Mart 2021

2004 yılı TÜFE oranı yüzde 9,36 idi. 17 yıl sonra 2021 Şubat'ta TÜFE oranı yüzde 15,61 oldu. Neden artıyor? Enflasyon kader midir?

Türkiye'de yapısal sorunlardan kaynaklanan ve yüzde 10 dolayında bir kronik enflasyon var. **Bu yapısal sorunlar; piyasada oligopol ve kartelci yapılar, spekülative piyasa yapısı, stokçuluk, devletin partizanlaşması ve kurumsal özelliğini kaybetmesi, bürokrasinin tırmanması, kamuda popülist uygulamalar nedeni ile kaynakların verimsiz kullanılması ve sanayisizleşmedir.**

Enflasyonla mücadele için siyasi iktidar, kendi yarattığı yapısal sorunları çözebilir mi? Söz gelimi popülizmden vaz geçer mi? Özelleştirilen kamu tekellerini, Telekom gibi doğal tekelleri, enerji dağıtımını yeniden devletleştirebilir mi? Kamu-özel iş birliğinden dönebilir mi? Müteahhitlere devlet dış borç garantisi vermekten feragat edebilir mi?

Edemez... Yapamaz... Hele 2023 seçimleri kapıdayken yapamaz.

O zaman yüzde 10 kronik enflasyon devam eder.

Öte yandan kur şokları, kur artışları kendinden daha yüksek oranda enflasyona yansıyor. Ancak kurlar düşse de bir defa artan fiyatlar düşmüyor, tersine kur artar diye üretici ve satıcı, fiyatları artırıyor. Kaldı ki kur artışı ile Yİ-ÜFE artıyor ve artan maliyetler o ay ve sonraki aylar enflasyona yansıyor.

Son üç ayın ortalama dolar kuru;

Aralık 2020: 7,7189

Ocak 2021: 7,4024

Şubat 2021: 7,0876

Aralık ayına göre Şubat ayında dolar kurunda yüzde 8,18 oranında düşme var. Ama Yİ-ÜFE ve TÜFE'nin üstünde tortuları devam ediyor. 2020 TÜFE oranı yüzde 14,6 iken 2021 Ocak enflasyonu yüzde 14,97 ve 2021 şubat enflasyonu yüzde 15,61 oldu. Kur artışının enflasyona fazlasıyla yansımalarının nedeni de yine istikrarsız, kırılgan spekülative ve oligopol piyasa yapısıdır. Piyasa fırsatçılığa açıktır. Toptancı, depodan

çıkışı, en yüksek kurdan yapıyor. Perakendeci de vitrindeki **eski ithal malları** da yeni kurdan hesaplıyor. Aksi halde yerine yenisini koyamayacağını biliyor. Dahası aynı perakendeci vitrindeki **yerli malların** fiyatını da artırıyor.

Demek ki kurları tutmak zorundayız. Bugünlerde Merkez Bankası TÜFE bazlı reel kur endeksine göre TL, yüzde 34 oranında daha düşük değerdedir. Artan ülke riskini de dikkate alırsak bugünkü dolar/TL denge kuru en fazla 5 liradır.

Kurlara hâkim olmanın ilk yolu, Merkez Bankası'nın gösterge faizinin reel faiz içermesidir. Mevcut verilere göre hesaplarsak, yüzde 15,61 TÜFE'ye göre yüzde 17 olan MB nominal gösterge faizi, reel faiz olarak yüzde 1,20'dir.

Reel faiz ülke riskini de içerecek şekilde en az yüzde 3 olmalıdır. Bu durumda 18 Mart'ta toplanacak MB Para Kurulu gösterge faizini 2 puan artırmalı ve yüzde 19'a çıkarmalıdır. Bunu yapabilir mi? Sayın Cumhurbaşkanı müdahale etmezse yapar. **Kurları tutmanın ikinci ayağı, dalgalı kur politikasını değiştirmektir.** Türkiye bu kur politikası ile sürekli dış açık veriyor ve dolarizasyon artıyor. Spekülatif piyasa yapısı içinde dalgalı kur, kırılganlığı da artırdı.

Dalgalı kur politikasını değiştirmek ve kambiyo rejiminde sıcak parayı kontrol edecek bir sistem kurmak gerekir. Doğrudan ve kalıcı yabancı yatırım sermayesini teşvik etmek gerekir. Türkiye için bugünkü koşullarda en uygun sistem yarı sabit kur sistemidir.

Yine, dış ticaret politikasını da değiştirmek gerekir. Çin'e karşı her sene verdiğimiz 18-20 milyar dolar açığı daraltmak zorundayız. Bunun için yatırım ve teknoloji ithalatı dışında uluslararası anlaşmalara uygun kota getirebiliriz.

Bu yolla açık azalır ve dövize talep azalır.

Tek çözüm ekonomi yönetiminin, spekülatörleri ve ithalat lobisini dışlayarak, bunları yapmasıdır.

İbrahim Kahveci

Yarına bakınca bugün bir bahar

Henüz olmadan

Henüz sonuçlar ile yüzleşmeden

Gelecek hakkında öngörülerin hükmü de olmuyor.

2011-2016 arasında defalarca büyük krizin geleceğini ve Türkiye'nin büyük bir buhran yaşayacağını anlattım. Hatta uyarı tonumu 2015'lerde gittikçe daha fazla artırdım ama ne çare...

Beklenen durgunluğa işsizlik olarak 2015 yılında girdik

Beklenen finansal krize 2016 yılında girdik

Beklenen reel krize ise 2018 yılında girdik

Toplamda 2015 yılından beri büyük bir BUHRAN yaşıyoruz.

Yaşadığımız büyük buhranın bir kısmı yapısal sorunların çözülmemiş olmasından geliyor. Mesela 2001 sonrası yazılan 'Güçlü Ekonomiye Geçiş' programı ilelebet uygulandı. Oysa 2007-08 yılında üretime yönelik yeni bir program yazılmalıydı.

Kredi/Faiz ekseninde nihayetince yabancı sermayeye dayalı sanal refahın biteceği belliydi. Nitekim bitti de...

Üretimsiz ekonominin istihdamı ve gelir dağılımını düzeltmeyeceği de belliydi. Nitekim ithalata dayalı modelimiz de çöktü ve işsizlik tarihi rekorlara geldi.

Bugün ülkemiz tarihi bir ekonomik buhran yaşıyor.

Alışılmış geçmişe bakanlar şunu düşündüler: “1 yıl kriz yaşarız, ertesi yıl kayıpları telafi ederiz ve sonrasında hızlı büyümeye devam ederiz.”

Alışılmış geçmiş 94 krizinde, 2001 krizinde ve 2008-09 küresel krizde bunu yaşatmıştı. Ama bu sefer öyle olmayacaktı.

İşte asıl bunu anlatmakta çok zorlandım. Hem ortada kriz yokken hem de büyük bir buhran yaşayacağımızı söylediğimde inandırıcılığım bile kaybolmuştu.

Bugün durum çok daha başka bir hal aldı.

Bugün ülkemizde ekonomik çöküşün haricinde asıl YAPISAL ÇÖKÜŞ yaşıyoruz. Ya da bir başka ifade ile TOPLUMSAL ÇÖKÜŞE doğru gidiyoruz.

2015’den beri yaşadığımız uzun dönemli ekonomik sıkıntı, yani büyük buhran herkesin canını ciddi şekilde sıktı. Ama asıl büyük sıkıntı, yapısal çöküşle beraber kuşaklar sürececek bir dönemde oluşacak.

Yapısal çöküş veya toplumsal çöküş nedir?

Mesela devletin kurallarının ve buna bağlı olarak kurumlarının çalışmamasının uzun dönemli sonuçlarıdır. Hatta inanç dünyasının da büyük hayal kırıklığı ile toplumsal çöküşüdür.

Bir öğrenci düşünün. İyi bir eğitim için artık ülkemizde sınırlar giderek daralmaktadır. Ama okulu bitiren öğrencilerin iş bulması ve sınıf değiştirmesi parti üyeliğinden geçer oldu.

Konuyu detaylandıracağız. Şimdilik sadece giriş yaptık.

04 Mart 2021, Perşembe

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2023'e kadar Türkiye'nin gündemini hiç boş bırakmayacak

Sadece Türkiye'deki siyasetçilerin değil, bölgedeki ve dünyadaki siyasetçilerin de kabul etmeleri gereken bir gerçek var. Cumhurbaşkanı **Recep Tayyip Erdoğan**, öyle her gün rastlanılan sıradan bir yönetici değil. Bitmeyen enerjisi ve tükenmeyen bir heyecanı ile Türkiye'nin bir saatini bile boş bırakmıyor. Ve artık alışmamız gereken o müthiş temposu ile Türkiye'nin de bölgenin de 2023 yılına kadar gündemi hiç hafiflemeyecektir.

PKK ve FETÖ

1984'ten beri hepimizi karamsarlığa yönlendiren ve en önemli müttefikimiz olan Amerika Birleşik Devletleri'nin besleyip desteklediği PKK'nın neredeyse nefesi tükenmek üzere değil mi? Aynı şekilde 1999'da Öcalan karşılığında Amerika'ya götürülen FETÖ'nün de atacak mermisi kalmadı gibi... 15 Temmuz 2016'daki son FETÖ'cü darbe teşebbüsü halkın katılımıyla kaynağında boğulmadı mı?

Yorulmuyor

Hangimiz İstanbul Boğazı'nın altından üstelik iki yerde geçileceğini düşünebilirdik? 1973'te ilk Boğaz Köprüsü'nü, bu köprünün yapıcısı **Süleyman Demirel** açamamıştı. Çünkü darbeyle devirmişlerdi onu. Bugün ise nice köprüler, nice geçitler, otoyollar açılıyor. Ya da **Recep Tayyip Erdoğan**'ın İstanbul Belediye Başkanı olduktan sonraki icraatını bir hatırlayın. Çöp dağlarının yok edilmelerini, yeni barajları düşünün... Onu hapse atarak ödüllendirenler acaba şimdi neredeler?

Yeni atılımlar

Hukuk reformu mu, **Cumhurbaşkanlığı Sistemi** mi, **Cumhur İttifakı** mı, **"tek millet iki devlet"** ilkesi ile kurulan birliktelikler mi? Sıradan bir siyasetçinin yaşamını sonsuza kadar idare edebilecek atılımlar, bitmek tükenmek bilmiyor. Yakın geçmişte ancak **Turgut Özal**'da gördüğümüz vizyon, Erdoğan'da icraatla birleşiyor. Bitmek tükenmek bilmeyen bir enerjiyle, her doğan gün yeni bir atılımın habercisi oluyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın atacağı adımlar henüz yolun başındaymış gibi gelmiyor mu size de?

04.03.2021